

1 จัดกิจกรรมรณรงค์ล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาล

จัดกิจกรรมระหว่างเดือน

พฤศจิกายน 2569 – มกราคม 2570

รายงานผลการจัดกิจกรรม
ภายในวันที่ **15 กุมภาพันธ์ 2570**

ผ่าน **QR-Code** รายงานการจัดกิจกรรมรณรงค์การล้างตลาด
"CLEAN TOGETHER: รวมพลังล้างตลาด สร้างสุขอนามัย ใส่ใจสังคม"

QR-Code

รายงานการจัดกิจกรรม
รณรงค์การล้างตลาด
"CLEAN TOGETHER"

2 เอกสารสนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการสำหรับจัดกิจกรรม

- ขั้นตอนการล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาล
- มาตรการป้องกันสัตว์และแมลงนำโรคในตลาด
- มาตรการกำจัดขยะในตลาด

QR-Code

สแกนดาวน์โหลด
เอกสารสนับสนุน

หากมีข้อสงสัย ติดต่อสอบถาม

1. น.ส.ลลนา เทพวรรณ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
โทร. [illegible]
2. นางสาวรุ้งลาวัณย์ พรรณขาม นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
โทร. 0 2590 4866

กรมอนามัย ส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

จัดทำโดย สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย

กระทรวงสาธารณสุข
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH
กรมอนามัย
สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

7 ขั้นตอน ล้างตลาด ป้องกันโรค

ล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาล

1 กวาดหยากไย่ หรือเศษสิ่งสกปรก

ที่ติดบนเพดาน ฝาผนัง โคมไฟ พัดลม สายไฟ

2 เจ้าของแผง ทำความสะอาดแผงและทางระบายน้ำเสีย

กวาดเศษขยะไปรวมทิ้งไว้ในบริเวณที่พักขยะหรือในที่ที่จัดไว้ รวมทั้งกำจัดแมลง และสัตว์นำโรคที่อาศัยอยู่ในบริเวณตลาด

3 บนแผงหรือพื้นที่มีคราบไขมันจับ

ใช้น้ำผสมโซดาไฟราดลงบนพื้นหรือแผง ทิ้งไว้นาน 15-30 นาที และใช้แปรงลวดถู ช่วยในการขจัดคราบไขมัน

บริเวณที่มีไขมันหนา
ใช้โซดาไฟชนิด 96% ในอัตราส่วน **2** ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ **1/2** ปี๊บ

บริเวณที่มีไขมันน้อย
ใช้โซดาไฟชนิด 96% ในอัตราส่วน **1** ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ **1/2** ปี๊บ

ส่วนบริเวณอื่น ใช้น้ำยาทำความสะอาดหรือผงซักฟอกในการล้างทำความสะอาด

4 ใช้น้ำสะอาดฉีดล้างบนแผง ทางเดิน ฝาผนัง และกวาดล้างลงสู่ทางระบายน้ำเสีย

เพื่อชะล้างสิ่งสกปรกและสารเคมีที่ใช้ทำความสะอาดออกให้หมด

5 ใช้น้ำผสมผงปูนคลอรีน

โดยใช้ผงปูนคลอรีน **60%** ในอัตราส่วน 1 ช้อนชาต่อน้ำ 1 ปี๊บ
ใส่ลงในฝักบัวรดน้ำและรดบริเวณแผง เขียง ทางเดิน ทางระบายน้ำเสียให้ทั่ว ปล่อยทิ้งไว้ เพื่อคลอรีนฆ่าเชื้อโรคและกำจัดกลิ่น
ส่วนบริเวณที่มีกลิ่นคาวให้ใช้น้ำส้มสายชูผสมน้ำให้เจือจางราดบริเวณที่มีกลิ่นคาว

ผงปูนคลอรีน 60%
1 ช้อนชา
ต่อน้ำ 1 ปี๊บ

บริเวณที่มีกลิ่นคาว
ใช้น้ำส้มสายชู ผสมน้ำให้เจือจาง

6 บริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ ที่ปัสสาวะและก๊อกน้ำสาธารณะที่ใช้ในตลาด

ต้องทำความสะอาดโดยใช้น้ำยาทำความสะอาดหรือผงซักฟอก และล้างด้วยน้ำให้สะอาด

ห้องน้ำ ห้องส้วม

อ่างล้างมือ

ที่ปัสสาวะ และก๊อกน้ำสาธารณะ

7 บริเวณที่พักขยะ

ต้องเก็บรวบรวมขยะไปกำจัดให้หมด และล้างทำความสะอาดและทำการฆ่าเชื้อเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 5

แนะนำ

เพื่อเป็นการป้องกันความสกปรกปนเปื้อนลงสู่อาหาร และป้องกันโรคที่เกิดจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ ผู้ประกอบการและพ่อค้าแม่ค้าควรล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาล **อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง**

กรมอนามัย ส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี
จัดทำโดย สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ | เผยแพร่ : พฤศจิกายน 2569

มาตรการป้องกัน สัตว์และแมลงนำโรคใน “ตลาด”

การปรับปรุงสุขาภิบาล

1. **กำจัดแหล่งอาหาร** กำจัดเศษอาหารไม่ให้มีขยะตกค้าง บริเวณแผงจำหน่ายอาหารสด/อาหารปรุงสำเร็จ และทางเดิน
2. **กำจัดแหล่งอาศัยและแหล่งเพาะพันธุ์** สัตว์และแมลงพาหะนำโรค โดยไม่เก็บของสะสม/รกรุงรัง
3. **ถังขยะมีถุงรองรับ มีฝาปิดมิดชิด** เพื่อป้องกันหนู/สัตว์และแมลงพาหะนำโรค
4. **รางระบายน้ำ** มีตะแกรง/ฝาปิดที่อยู่ในสภาพดี สามารถทำความสะอาดได้ง่าย
5. **เก็บ ขน หรือกำจัดขยะ** ภายในตลาดเป็นประจำทุกวัน เพื่อไม่ให้มีขยะตกค้าง
6. **ทำความสะอาด**แผงจำหน่ายอาหารสด/อาหารปรุงสำเร็จ ให้สะอาดทุกซอกมุม ไม่ให้มีเศษอาหารหรือคราบไขมันตกค้างอยู่บริเวณแผงจำหน่ายอาหาร
7. **ทำความสะอาดรางระบายน้ำ**ภายในตลาดและบริเวณโดยรอบตลาดให้เป็นประจำ ไม่มีเศษอาหาร หรือ ขยะตกค้าง หรือ น้ำขัง
8. **ทำความสะอาด** บริเวณที่ตั้งถังขยะและสถานที่พักขยะรวมของตลาด ให้สะอาดไม่มีคราบน้ำขยะ หรือ มีขยะตกค้าง

การกำจัดหนู

1. ใช้กรงดักหรือกาวดัก
2. **ใช้สารเคมี**
   ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม หรือหลายวิธีร่วมกัน

การกำจัดแมลงสาบ

ทำลายไข่แมลงสาบ
ด้วยการนำไปเผาทิ้ง
หากต้องใช้กับตักแมลงสาบ สารเคมี/เหยื่อพิษ ต้องปฏิบัติตามเอกสารแนะนำอย่างเคร่งครัด

DON'T FORGET

ล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

มาตรการ
จัดการขยะในตลาด

1 ภาชนะรองรับมูลฝอยมีสภาพดี เพียงพอต่อปริมาณขยะ หรือเพียงพอต่อพื้นที่ของตลาด

- ภาชนะ อยู่ในสภาพดี แข็งแรง ทนทาน
- มีจำนวนเพียงพอ
- เหมาะสมกับปริมาณขยะ และพื้นที่ของตลาด

2 ภาชนะรองรับมูลฝอยแยกประเภท ไม่รั่วซึม มีฝาปิดมิดชิด

- มีการแยกประเภทมูลฝอย
- ภาชนะไม่รั่วซึม แข็งแรง ทนทาน
- มีฝาปิดมิดชิด ป้องกันกลิ่น และสัตว์พาหะ

3 ตลาดมีที่เก็บรวบรวมหรือที่รองรับมูลฝอย ตั้งอยู่นอกตัวอาคารตลาด และอยู่ในพื้นที่ที่รถเก็บขนมูลฝอยเข้าออกได้สะดวก มีการปกปิดและป้องกันไม่ให้สัตว์เข้าไปคุ้ยเขี่ยด้วย

- ตั้งอยู่นอกตัวอาคารตลาด
- อยู่ในพื้นที่ที่รถเก็บขนมูลฝอยเข้าออกได้สะดวก
- มีการปกปิดมิดชิด
- ป้องกันไม่ให้สัตว์เข้าไปคุ้ยเขี่ย

